

การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

Evaluation of a Health Promotion Program for the Elderly, Takhiantia Sub-district Municipality, Bang-lamung District, Chonburi Province

ณัฐวรรณ แยมละมัย¹ และ สุณี หงษ์วิเศษ²

Natthawan Yaemlamai¹ and Sunee Hongwiset²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอ
บางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า
ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เก็บข้อมูลจากประชากร คือ ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 180 คนและบุคลากรที่เข้าร่วมกิจกรรม
จำนวน 20 คน รวม 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง
จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24, \sigma = 0.27$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ค่าเฉลี่ย
สูงสุด ($\mu = 4.25, \sigma = 0.40$) รองลงมาคือด้านผลผลิต ($\mu = 4.24, \sigma = 0.38$) ด้านกระบวนการ ($\mu = 4.24, \sigma = 0.34$) และด้านปัจจัย
นำเข้า ($\mu = 4.23, \sigma = 0.42$) ตามลำดับ นอกจากนี้ผลการประเมินผลด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก
ด้านปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความเหมาะสมของทรัพยากรการดำเนินโครงการ และด้านการสนับสนุน มีความเหมาะสมในระดับมาก
ด้านกระบวนการในเรื่องการส่งเสริมกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องในระดับมาก และด้าน
ผลผลิตเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุมีการดูแลและการให้ความรู้ด้านสุขภาพและจิตใจ มีความเหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ : การประเมินผลโครงการ ; ส่งเสริมสุขภาพ ; ผู้สูงอายุ ; รูปแบบชิปปี้

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, Master's Degree Student in Public Administration, Burapha University

² อาจารย์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, Lecturer, College of Public Administration, Burapha University

ABSTRACT

This study aimed to evaluate the implementation of the elderly health promotion program, Takhiantia Sub-district Municipality, Bang-lamung district, Chonburi province through the use of CIPP model comprising 4 aspects: context or environment, inputs, process, and outputs. Data were collected from the population of 180 elderly people who participated in the activity, and 20 staff members who participated in the activity totaling 200 people. The instrument used in data collection was a 4 point rating scale questionnaire which had the reliability coefficient of 0.70. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

Findings of the study found that the opinion on the result of implementing the elderly health promotion program, Takhiantia Sub-district Municipality, Bang-lamung district, Chonburi province as a whole was at high level ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.27$). When classified by individual aspects the aspect of context or environment gained the highest mean score ($\mu=4.25$, $\sigma= 0.40$), followed by the aspects of outputs ($\mu = 4.24$, $\sigma=0.38$), process ($\mu = 4.24$, $\sigma= 0.34$), and inputs ($\mu = 4.23$, $\sigma= 0.42$), respectively. In addition, the result of evaluating the context or environment found that it was appropriate at high level. Inputs on the appropriateness of the project implementation resources and the support were at high level. The process of promoting activity to be congruent with the objectives of the project was found at high level. The outputs of promoting the elderly people's health by means of caring and providing health and mental knowledge to them were found appropriate at high level.

Keywords : Project Evaluation ; Health Promotion ; Elderly People ; CIPP Model

บทนำ

ผู้สูงอายุ เป็นทรัพยากรบุคคลที่ทรงคุณค่ากลุ่มหนึ่งของสังคม อันเกิดจากการสังคมนึกถึงความรู้และประสบการณ์มาตลอดช่วงชีวิต อีกทั้งผู้สูงอายุยังมีบทบาทในการผลักดันฟื้นฟูเพื่อกลไกของสังคมให้ดำเนินต่อไป จากโครงสร้างของประชากรในแต่ละช่วง 10 ปี เห็นสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีทางการแพทย์ โภชนาการ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการดูแลสุขภาพตนเอง แต่จะพบว่า ผู้สูงอายุมีปัญหาที่เกิดจากความเสื่อมของสภาพร่างกายทำให้มีข้อจำกัดในการดูแลสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุจึงควรส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และจัดการความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการช่วยเหลือดูแลตลอดจน เพื่อขยายเครือข่ายการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2558)

จากแผนพัฒนากองทุนหลักประกันสุขภาพด้านการพัฒนาคนและชุมชนให้มีคุณภาพ โดยการจัดบริการสังคมให้มี

คุณภาพและมาตรฐานรองรับการเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคู่เศรษฐกิจพอเพียง แนวทางพัฒนาการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงได้ดำเนินงานจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองในการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันโรคและฟื้นฟูสมรรถภาพของร่างกายและจิตใจ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553)

เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ยตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ จึงได้กำหนดนโยบายให้ดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในทุกวันที่ 20 ของทุกเดือน โดยมีกิจกรรมตามโครงการคือ 1) อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ 2) กิจกรรมการออกกำลังกายและกิจกรรมสันทนาการ และ 3) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ พร้อมทั้งแจกเอกสารความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้สูงอายุ ซึ่งได้ดำเนินโครงการมาแล้วเป็นเวลา 4 ปี มีผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 180 คน และบุคลากรดำเนินโครงการจำนวน 20 คน ตั้งแต่ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

จนถึงปัจจุบันยังไม่ได้มีการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบและไม่มีข้อมูลว่า โครงการมีประสิทธิภาพและสามารถให้ความรู้ทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจตามความมุ่งหวังที่วางไว้หรือไม่เพียงใด หรือมีข้อดีและข้อเสียควรที่จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดของ Stufflebeam เป็นแนวทางในการประเมินที่เน้นการตัดสินใจควบคู่ไปกับกิจกรรมการประเมินทุกขั้นตอน (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2551) นอกจากนี้ยังเป็นการประเมินที่เป็นระบบ สามารถเก็บข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานของโครงการ รูปแบบชิปปี้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการหรือองค์กร (สุวิมล ติรภานันท์, 2543) อีกทั้งจะทำให้การประเมินผลโครงการในครั้งนี้ได้ข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาต่อไป

ดังนั้นเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย จึงได้จัดทำร่างแผนพัฒนา 3 ปี และนำโครงการเข้าเป็นวาระการดำเนินโครงการที่สำคัญอีกหนึ่งโครงการ ซึ่งผู้บริหารเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ยกำหนดนโยบายในการดำเนินงานหรือการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับผู้สูงอายุ และงบประมาณที่จัดสรรเพื่อดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ที่ได้รับจากเทศบาลโดยร่วมกับกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลตะเคียนเตี้ยโดยพิจารณาจากจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีร่างกายและการเคลื่อนไหวที่ดีและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ มีการสร้างเสริมสุขภาพด้วยการให้ความรู้หรือให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพโดยแพทย์เฉพาะทาง กระบวนการดำเนินโครงการ

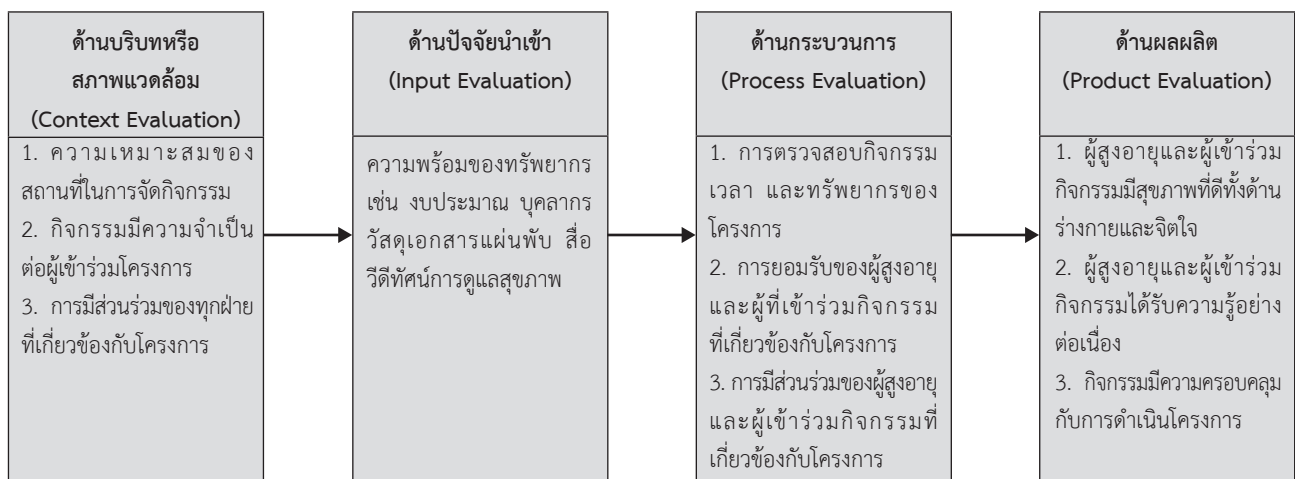
แล้วแต่เป็นนโยบายที่ผู้บริหารได้เล็งเห็นถึงปัญหาของสังคมผู้สูงอายุ จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการยังมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับสัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่มีในเขตเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย โดยมีผู้สูงอายุจำนวน 1,806 คน แยกเป็นสัดส่วนผู้สูงอายุติดเตียงจำนวน 980 คน และผู้สูงอายุที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้จำนวน 580 คน จำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมมี 180 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.96 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่อยู่ในเขตเทศบาลดังกล่าว (งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัดเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย, 2559)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) เพราะเน้นการตัดสินใจควบคู่ไปกับกิจกรรมการประเมินทุกขั้นตอนของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971) โดยนำมาประยุกต์ในกรอบแนวคิดในการทำวิจัยการประเมินผลการดำเนิน “โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาและเก็บข้อมูลจากการประเมินตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย 1) ความเหมาะสมของสถานที่และกิจกรรม 2) ความพร้อมของทรัพยากร ในด้านงบประมาณและบุคลากร 3) กิจกรรมตามโครงการส่งผลต่อการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ 4) กิจกรรมมีความครอบคลุมส่งผลให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมายประกอบด้วย

1. สมาชิกผู้สูงอายุโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุระหว่าง 55-65 ปี ตามที่เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ยได้กำหนดช่วงอายุของการเข้าร่วมโครงการและเป็นผู้สูงอายุที่ลงทะเบียนสมัครเป็นสมาชิกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 180 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2559 ทะเบียนสมาชิกผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ)

2. เจ้าหน้าที่เทศบาล จำนวน 12 คน วิทยากรที่ให้ความรู้ จำนวน 4 คน และเจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานะผู้ให้ข้อมูล ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม	จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านกระบวนการ	จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านผลผลิต	จำนวน 5 ข้อ

เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ในส่วนของข้อคำถามด้านกระบวนการ ผู้วิจัยกำหนดไว้ 8 ข้อ เนื่องจากต้องการทราบว่า การดำเนินกิจกรรมมีความครอบคลุมกับผู้สูงอายุหรือไม่ ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ค่าความสอดคล้องมากกว่า 0.60 แล้วนำไปทดลองใช้กับสมาชิกโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นนอกเหนือไปจากข้อคำถามที่มีอยู่ในแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 200 ชุด เป็นเวลา 30 วัน ตั้งแต่วันที่ 1-30 ตุลาคม 2560 โดยแบ่งเวลาการเก็บตามช่วงเวลา ในทุกวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่ 17.30-19.00 น. และในวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 09.30-14.00 น. วันละ 7 ราย หรือมากกว่านั้น โดยเรียงลำดับตามรายชื่อสมาชิก กรณีสมาชิกไม่สะดวกในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากสมาชิกคนถัดไป แล้วจะย้อนกลับมา เก็บข้อมูลจากสมาชิกที่เหลือให้แล้วเสร็จ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ด้วยการหา ความถี่ และ ร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการหาความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ตอนที่ 3 สรุปข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแจ้งรับ ความถี่ และนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลพบว่า ประชากรโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.00 สถานะของผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้สูงอายุ ร้อยละ 90 และเป็นบุคลากร ร้อยละ 10 ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 62.00 และเป็นสมาชิกของโครงการระหว่าง 2-3 ปี ร้อยละ 46.10

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี มีดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับ 1 ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.40$)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 3 ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.34$)

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 2 ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.38$)

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยนำเข้า มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 4 ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.40$)

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ (N= 200)

การประเมิน	μ	σ	ความหมาย	อันดับที่
ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม	4.25	0.40	มาก	1
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.23	0.42	มาก	4
ด้านกระบวนการ	4.24	0.34	มาก	2
ด้านผลผลิต	4.24	0.38	มาก	3
รวม	4.24	0.27	มาก	

จากการประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.27$) จำแนกเป็นรายด้านดังตารางที่ 2

ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.40$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยสถานที่ในดำเนินกิจกรรม มีความสะดวกต่อผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.63$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม

ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม	μ	σ	ความหมาย	อันดับที่
1. สถานที่ในดำเนินกิจกรรมมีความสะดวกต่อผู้สูงอายุ	4.48	0.63	มาก	1
2. การดำเนินโครงการมีความจำเป็นกับผู้สูงอายุในการสร้างเสริมสุขภาพ	4.22	0.66	มาก	3
3. การดำเนินโครงการทำให้บุคลากรและผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยกัน	4.18	0.74	มาก	4
4. มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้สูงอายุได้รับรู้ถึงข้อมูลโครงการ	4.07	0.75	มาก	5
5. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย	4.31	0.76	มาก	2
รวม	4.25	0.40	มาก	

ด้านปัจจัยนำเข้ามีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 4 ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.42$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมและดูแลผู้สูงอายุเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.67$) แต่ในด้านงบประมาณที่ได้รับสนับสนุนนั้นอยู่ในอันดับที่ 5 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุด้านปัจจัยนำเข้า

ด้านปัจจัยนำเข้า	μ	σ	ความหมาย	อันดับที่
1. ทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมและดูแลผู้สูงอายุเพียงพอ	4.29	0.67	มาก	1
2. มีบุคลากรจากหน่วยงานในด้านสุขภาพมาดำเนินการให้ความรู้ และแนะนำการออกกำลังกายอย่างถูกวิธีและถูกต้อง	4.28	0.68	มาก	2
3. มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงาน เช่น ค่าอาหาร เครื่องดื่ม ของรางวัลและของขวัญประจำปีเกิดผู้สูงอายุในโครงการส่งเสริมสุขภาพ	4.14	0.77	มาก	5
4. มีการจัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.27	0.64	มาก	3
5. เอกสารสื่อการดูแลสุขภาพและวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินโครงการเพียงพอ	4.19	0.70	มาก	4
รวม	4.23	0.42	มาก	

ด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 2 ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.34$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยการส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายช่วยให้การพัฒนาด้านความเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 ($\mu = 4.37$, $\sigma = 0.61$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
ด้านกระบวนการ

ด้านกระบวนการ	μ	σ	ความ หมาย	อันดับ ที่
1. การส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย ช่วยให้การพัฒนาด้านความเคลื่อนไหว ของผู้สูงอายุ	4.37	0.61	มาก	1
2. การจัดกิจกรรมส่งผลให้ผู้สูงอายุได้รับ การส่งเสริม พัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคม	4.27	0.65	มาก	2
3. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร ที่รับผิดชอบและผู้สูงอายุในโครงการ	4.27	0.70	มาก	3
4. ทุกกิจกรรมส่งผลต่อการเสริมสร้างด้าน สุขภาพและการเรียนรู้ที่เน้นต่อผู้เข้าร่วม กิจกรรม	4.16	0.70	มาก	8
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงการได้ทำ การดำเนินการตามขั้นตอนทุกกิจกรรม	4.22	0.69	มาก	6
6. มีการอำนวยความสะดวกและการได้รับ บริการจากบุคลากรในการเข้าร่วมกิจกรรม ในโครงการ	4.23	0.67	มาก	4
7. ระยะเวลาการดำเนินโครงการมีความ เหมาะสม	4.23	0.71	มาก	5
8. การได้รับความรู้ประสบการณ์ใหม่สามารถ พัฒนาศักยภาพของตนเอง	4.22	0.71	มาก	7
รวม	4.24	0.34	มาก	

ด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 3 ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.38$) และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีสุขภาพที่ดีขึ้นเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับที่ 1 ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.57$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
ด้านผลผลิต

ด้านผลผลิต	μ	σ	ความ หมาย	อันดับ ที่
1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม มีสุขภาพที่ดีขึ้น เมื่อเข้าร่วมกิจกรรม	4.36	0.57	มาก	1
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพและการออกกำลังกาย	4.25	0.66	มาก	3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านผลผลิต	μ	σ	ความ หมาย	อันดับ ที่
3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้พัฒนาศักยภาพ ของตนเองเกี่ยวกับสุขภาพเพิ่มมากขึ้น	4.17	0.71	มาก	5
4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ความรู้เกี่ยวกับ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย	4.18	0.64	มาก	4
5. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถใช้ชีวิตในการ อยู่ร่วมกับผู้อื่น	4.27	0.68	มาก	2
รวม	4.24	0.38	มาก	

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง
ที่ 6

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับ	ข้อเสนอเพิ่มเติม	ความถี่
1	- เพิ่มกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือจัดกิจกรรม ประกอบจังหวะ และส่งเสริมในด้านอาชีพ รวมไปถึง ด้านงานฝีมือให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุน ภูมิปัญญา ชาวบ้านด้านการท่องเที่ยว	12
2	- ปรับปรุงห้องน้ำ-ห้องส้วม และดูแลเรื่องความสะอาด และกลิ่น - ติดตั้งราวจับเพื่อความสะดวกและปลอดภัย สภาพพื้นห้องน้ำต้องไม่ลื่น	6

จากการศึกษาโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาล
ตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี สามารถสรุป
ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องดูแลห้องน้ำ-ห้องส้วม
ทั้งดูแลเรื่องความสะอาดและกลิ่น เพื่อให้ผู้อยู่ในสภาพดีปลอดภัย
และความสะดวกต่อผู้สูงอายุ ติดตั้งราวจับเพื่อสะดวกในการ
เดิน สภาพพื้นต้องไม่ลื่น และมีแสงสว่างเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ดำเนินตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
เนื่องจากผู้สูงอายุบางกลุ่มไม่ได้รับการเข้าถึงเพื่อพัฒนาศักยภาพ
ของตนเอง อาจเนื่องด้วยกิจกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยต่อสภาพร่างกาย
เช่น การเคลื่อนไหว การรับรู้ หรือการเข้าใจในทำกิจกรรม ดังนั้น
การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในครั้งนี้ โดยใช้
รูปแบบ CIPP ประเมินทั้ง 4 ด้าน ทำให้ได้รับรู้ผลของแต่ละด้าน
ซึ่งจะนำไปสู่ต่อการดำเนินโครงการอย่างสมบูรณ์

ผลจากการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อมพบว่า การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา วัฒนสุนทร (2552) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ของสต๊อฟเฟิลบีม ในการประเมินโครงการทางการศึกษา การพบปัญหาหรือความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา อาจพบช่องว่างระหว่างสิ่งที่ต้องการ กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหลายประการ อาจต้องวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและทำการแก้ไข ดังนั้น ผู้รับผิดชอบโครงการ สามารถกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับปัญหา ซึ่งโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ได้ดำเนินโครงการโดยวัตถุประสงค์ของโครงการ มีความสอดคล้องกับความต้องการผู้สูงอายุกิจกรรม การออกกำลังกายเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

2. ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในภาพโดยรวมมีความเหมาะสมของด้านปัจจัยนำเข้าในระดับมาก แต่ยังคงขาดการบริหารจัดการในด้านงบประมาณ เพื่อจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ โดยในแต่ละปี มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ในการจัดสรรงบประมาณยังคงเท่าเดิมของทุก ๆ ปี ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอซึ่งขัดแย้งกับ พวงนรินทร์ คำบุและประกายศรี ศรีรุ่งเรือง (2558) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม้อ อำเภอนาทน จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า โดยผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยมากที่สุด คือ ความเพียงพอของงบประมาณ ทั้งการดำเนินโครงการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม้อ อำเภอนาทน จังหวัดหนองบัวลำภู ดังนั้นการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย ยังคงขาดการบริหารจัดการในด้านงบประมาณ เพื่อจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งในแต่ละปีมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ในการจัดสรรงบประมาณยังคงเท่าเดิมในทุกๆ ปี ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

3. ด้านกระบวนการพบว่า การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในด้านการดำเนินกิจกรรมในการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมในด้านการพัฒนาและความเคลื่อนไหวของร่างกายในกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุได้รับการส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกายที่ช่วยในการพัฒนาความเคลื่อนไหวอยู่ในระดับมาก แต่ในการดำเนินกิจกรรมนั้นเน้นการพัฒนาความเคลื่อนไหวของร่างกาย

แต่ผู้สูงอายุไม่ได้รับการเรียนรู้ในด้านสุขภาพที่ถูกต้องซึ่งเป็นผลทำให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งขัดแย้งกับ วสิน เทียนกิ่งแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่องโครงการประเมินผลโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดกระบี่ พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมให้ความรู้และร่วมกันฝึกทักษะโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร่วมดำเนินทำกิจกรรมโครงการในระดับปานกลาง

4. ด้านผลผลิตพบว่า การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดีขึ้น เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมและผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี แต่สิ่งที่พบปัญหาของการจัดทำกิจกรรมนั้น ผู้สูงอายุยังไม่ได้มีการพัฒนาสุขภาพเพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะผู้ดำเนินกิจกรรมนั้นไม่ได้ตระหนักถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ในการทำกิจกรรม ผู้สูงอายุบางรายไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้เท่าที่ควรจึงเป็นสาเหตุของการไม่ได้รับการพัฒนา ซึ่งกิจกรรมบางกิจกรรมอาจไม่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีสุตา วงศ์วิเศษกุล (2556) ได้ศึกษาเรื่องโครงการประเมินผลโครงการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก เรื่องการนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมโครงการไปใช้ดูแลตนเองของผู้สูงอายุในการสร้างเสริมสุขภาพ

การดำเนินงานโครงการผู้สูงอายุภายในเขตเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย มีผู้สูงอายุตั้งแต่อายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่มีร่างกายการเคลื่อนไหวที่ดี และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ โดยโครงการเน้นการสร้างเสริมสุขภาพให้ความรู้หรือให้คำปรึกษาในด้านสุขภาพโดยแพทย์เฉพาะทาง ซึ่งกระบวนการการดำเนินโครงการล้วนแล้วแต่เป็นนโยบายที่ทางผู้บริหารได้เล็งเห็นปัญหาสังคมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ดังนั้นในการดำเนินกิจกรรม/ผู้สูงอายุ จะได้รับความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง อาจด้วยเรื่องกิจกรรมที่ตรงต่อสภาพร่างกายเช่น การเคลื่อนไหว การรับรู้หรือการเข้าใจในเรื่องทำกิจกรรม ดังนั้นการประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในครั้งนี้ โดยใช้รูปแบบ CIPP ทำให้ได้รับรู้ผลของแต่ละด้าน ซึ่งเป็นผลที่ดีต่อการดำเนินโครงการอย่างสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้านพบว่าภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลของโครงการดังนี้

1. ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้สูงอายุได้รับรู้ถึงข้อมูลโครงการ แต่ในส่วนของผู้อำนวยความสะดวกควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคลากรและผู้สูงอายุในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้น
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการดำเนินกิจกรรม โดยพิจารณาจากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการเป็นสำคัญ
3. ด้านกระบวนการ ผู้ดำเนินกิจกรรมควรให้ความรู้ และควรตระหนักถึงกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาในทุกมิติและการทำกิจกรรมร่วมกันของผู้เข้าร่วมโครงการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2553). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2565) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1* พ.ศ.2552. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กาญจนา วัฒนสุนทร. (2552). *การประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP ของสต๊อฟเฟมบีเอ็ม ในการประเมินโครงการทางการศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัดเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย. (2559). *แผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี (2559-2561) เทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี*. ชลบุรี : สำนักปลัดเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย.
- พวงนรินทร์ คำบุ และประกายศรี ศรีรุ่งเรือง. (2558). *ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม้อ อำเภอบางละมุง จังหวัดเชียงราย*. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วสิน เทียนกิ่งแก้ว. (2554). *การประเมินผลโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ ในชมรมผู้สูงอายุ จังหวัดกระบี่*. กระบี่ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่.
- ศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล. (2556). *การประเมินผลโครงการ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยและผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). *วิธีวิทยาการประเมินค่าแห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2558). *โรงเรียนผู้สูงอายุ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้สูงอายุ และพัฒนาสุขภาพคนในชุมชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สุวิมล ตีรกันนธ์. (2543). *การประเมินโครงการ:แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Stufflebeam, D.L., et al. (1971). *Educational Evaluation and Decision – Making*. Itasca, IL : Peacock.

4. ด้านผลผลิต ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบดำเนินกิจกรรม ควรตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของสภาพร่างกายผู้สูงอายุในการร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้สูงอายุบางรายไม่สามารถได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกายได้ตามกิจกรรมที่ดำเนินอยู่

5. ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ควรนำเสนอผู้บริหารเทศบาลตำบลตะเคียนเตี้ย ในการเพิ่มกิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือจัดกิจกรรมประกอบจังหวะและส่งเสริมในด้านอาชีพ รวมไปถึงดำเนินงานฝีมือให้แก่ผู้สูงอายุเพื่อสนับสนุนภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป ควรมีการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในระดับพื้นที่หรือ ตำบลข้างเคียง เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาข้อดีข้อเสียของแต่ละด้าน และจะได้้นำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางการบริหารงานต่อไป

Translated Thai References

- Division of Policy and Plan Analysis, Office of the Takhiantia Sub-district Municipal Clerk. (2016). *The 3-Year Local Development Plan B.E. 2559-2561(2016-2018), Takhiantia Sub-district Municipality, Banglamung district, Chonburi province*. Chonburi : Office of the Takhiantia Sub-district Municipal Clerk. [in Thai]
- Khampu, P., & Srirungruang, P. (2015). *Opinion of the relevant people on the establishment of elderly school in Hua-Ngom sub-district, Phan district, Chiang Rai province*. Chiang Rai : Chiang Rai Rajabhat University. [in Thai]
- Ministry of Social Development and Human Security. (2010). *National Elderly Plan No. 2 B.E. 2545-2565 (2002-2022) and Amendment No.1, B.E. 2552 (2009)*. Bangkok : Ministry of Social Development and Human Security. [in Thai]
- Phithiyanuwat, S. (2008). *Methodology of evaluation: The science of value* (4th Ed.). Bangkok : Chulalongkorn University Printing House. [in Thai]
- Thai Health Promotion Foundation. (2015). *The elderly school promotes lifelong learning to increase the potential of the elderly and develop wellbeing of people in the community*. Bangkok : Thai Health Promotion Foundation. [in Thai]
- Thiankingkaew, W. (2011). *Evaluation of the elderly's oral health promotion project in the elderly club, Krabi province*. Krabi : Krabi Provincial Public Health Office. [in Thai]
- Tirakanan, S. (2000). *Project evaluation: An approach to practice*. Bangkok : Faculty of Education, Ramkhamhaeng Open University. Thailand. [in Thai]
- Wattanasoonthorn, K. (2009). *Application of Stufflebeam's CIPP evaluation model for evaluating the educational projects*. Nonthaburi, Sukhothai Thammathirat Open University. [in Thai]
- Wongwisetkul, S. (2013). *Evaluation of the project on the learning center development for promotion of health among early childhood children and the elderly*. Bangkok : Suan Dusit Rajabhat University, Bangkok, Thailand. [in Thai]